

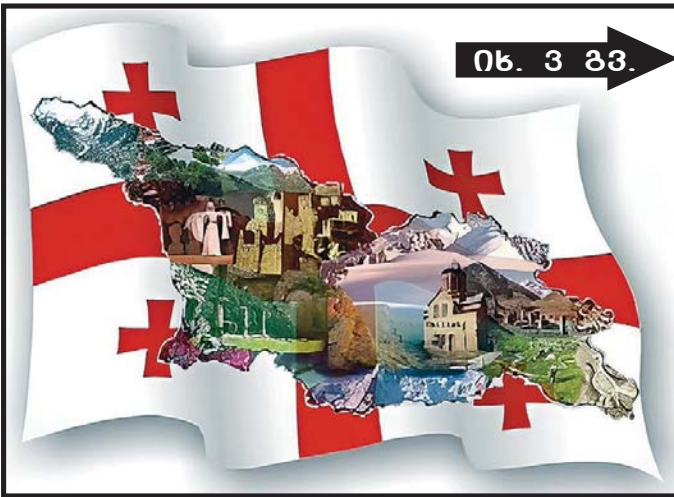

იმისთანა წმინდა საღმრთო, ბოგობილ ბუქ-
უბი სიფყავა, ფუთილებით და ჭებრებით ბუბ-
თის გაღანა ყულა უკადრისბაზა უსამაგლისა.

გამოდის 1918 წლის
25 ივლისიდან

რესპუბლიკა

ორშაბათი, 26 დეკემბერი. 2022 წ. №191-192 (9529-9530) ელ.ფოსტა: sakresp@top.ge და sakresp@mail.ru ფასი 1 ლარი

ნ. 3 გვ.

ლია სტურუა:
**არავითარი
სხვა
სამუშაო
არ გაგაჩნია!**

**მის უწმინდესობას
გულითადად ვულოცავ
აღსაყდრებიდან
45 წლისთავს!**

მისი უდიდესი პირადი წვლილის დამსახურებით, ახალი საქართველოს მშენებლობის პროცესი ქრისტიანულ ფასეულობებთან ჩვენი დაბრუნებით დაიწყო. მთელი ამ ათწლეულების განმავლობაში ჩვენი პატრიარქი განსაცდელში გვამხნევებს, გვაერთიანებს, მოყვასის სიყვარულისა და თანადგომის, ქვეყნის მსახურების ცოცხალ მაგალითს გვაძლევს, მომავლის რწმენას გვინერგავს.

ფასეულობები, რომელთაც მისი უწმინდესობა საკუთარი ცხოვრებითა და მოღვაწეობით ამკვიდრებს, უნივერსალური და ზოგადსაკაცობრიოა, ყველა ჩვენგანის საკუთრებაა – ერთნაირად მნიშვნელოვანი და ძვირფასი ჩვენი მრავალეროვნული ქვეყნის ყველა მოქალაქისთვის; ამიტომაც, ამ შესანიშნავ დღეს ასევე ვულოცავ ჩვენს საზოგადოებას.

დღეგრძელობას და ჯანმრთელობას ვუსურვებ მის უწმინდესობას ჩვენი ხალხისა და ქვეყნის საკეთილდღეოდ.

ირაკლი ღარიბაშვილი

**არ ყოფილა წამი, წუთი და დღე,
როცა პატრიარქი არ იყო
ჩვენი სხოვრების ნაწილი**

...მი წარმოვადგინ იმ თაობას, რომლის ასაკიც ემთხვევა უწმინდესი და უნეტარესი ილია მეორის პატრიარქობის პერიოდს. ჩემს ცხოვრებაში, ისევე როგორც ჩემი თაობის წარმომადგენლების ცხოვრებაში, არ ყოფილა წამი, წუთი და დღე, როდესაც ჩვენი პატრიარქი არ იყო ჩვენი ცხოვრების ნაწილი. ამავე დროს, წარმოვადგინ იმ თაობას, რომელმაც გამოიარა ეკონომიკური კეთილდღეობაც და სიდუხჭირეც, საზოგადოების ერთიანობაც და გახლეჩაც, მშვიდობაც და ომიც. და არ ყოფილა წამი, წუთი და დღე, როდესაც პატრიარქი არ იყო ჩვენი თანაზიარი ქირსა თუ ლხინში. არ ყოფილა ეროვნული მნიშვნელობის საკითხი, რომელზეც მას ქვეყნის მომავლის წინაშე პასუხისმგებლობით გაჯერებული რჩევა არ გაეზიარებინოს. არ ყოფილა ადამიანი, რომელსაც სჭირდებოდა მისი წუგეში და არ მიეღოს.

ისტორიულია მისი როლი ქართველი ერის სულიერებისკენ შემობრუნებაში და განმტკიცებაში. აღსაყდრებისას მან ჩაიბარა ქართული ეკლესია 15 ეპარქიაში მოქმედი 30 ტაძრით, სადაც რამდენიმე ათეული ეპისკოპოსი და ბერ-მონაზონი მსახურებას ალავლენდა და აქცია ის 46 ეპარქიად, 2000 მოქმედ ტაძრად, 3000 ბერ-მონაზვნად და ერის და ქვეყნის სულიერ საყრდენად. თუმცა, ყველაზე გამორჩეულია უწმინდესის პირადი მაგალითი ადამიანის უბირობო სიყვარულისა, „რადგანაც ღმერთი სიყვარულია“. ამ სიყვარულის დამსახურებაა ის სიტბო და განსაკუთრებული პატივისცემა, რომელიც მის მიმართ აქვს ჩვენს ერს და ყველას, ვისაც მასთან ურთიერთობის შესაძლებლობა ჰქონია. ვულოცავ მის უწმინდესობას, კათოლიკოს-პატრიარქს ილია მეორეს აღსაყდრების 45-ე წლისთავს. ვუსურვებ მხნეობას და დღეგრძელობას კიდევ მრავალი წელი ჩვენი ეკლესიის და ერის სულიერი წინამძღოლობისთვის...

შალვა პაპუაშვილი.

მეუფე უიო გუჯირი:
**თქვენი მონაგებრივი
მსახურება ჩვენთვის
თავბანსირვისა და
სიყვარულის ნათელი
გაბაღითია!**

ნ. 2 გვ.

დღეს არის სრულიად საქართველოს კათოლიკოს-პატრიარქ ილია მეორის კათოლიკოს-პატრიარქის ტახტზე აღსაყდრებიდან ორმოცდამეხუთე წლისთავი. შეგვეჩიოს ჩვენ და მთელ საქართველოს მისი დალოცვა. დღეს წმინდა სახარებიდან წაკითხული იყო იგავი უფლისა ჩვენისა იესო ქრისტესი ნადიმზე მოწვეულთა

შესახებ. მათეს სახარებაში საქონწინო ნადიმი, სიძის ქონწილია მოხსენიებული. აი, ამ იგავით უფალი გადმოგვცემს ჩვენ მის სიყვარულს ჩვენდამი, თუ რაოდენ დიდია მისი სიყვარული და წადილი იმისა, რომ ჩვენთან ერთად იყოს იგი და ჩვენ ვიყოთ მასთან ერთად. ამისთვის უფალი მუდამ აგზავნიდა თავის რჩეულ ადამიანებს – წი-

ნასწარმეტყველებს, მოციქულებს, მღვდელმთავრებს, ღირს მამებს და ა.შ., ვინც მოუწოდებდა ადამიანებს ამ ნადიმზე. თვითონ უფალი იესო ქრისტეც ამიტომ განკაცდა, ამიტომ მიიღო კაცობრივი ბუნება და ამიტომ მოველინა კაცობრიობას.

პაატა ნაცვლიშვილი **ნ. 6 გვ.**
**პირველსიონის
უძინახატები**

**ნუ დაჰამახინჯებთ
ქართული ფუტკრის ღირსებას!**

5

სატენდერო მოწვევა

საქართველო
შიდასახელმწიფოებრივი გზების აქტივების მართვის პროექტი (SRAMP)

სესის No.: IBRD 8599 -GE
კონტრაქტის დასახელება: შიდასახელმწიფოებრივი მნიშვნელობის (შ-2) საჯავახო - ჩოხატაური - ოზურგეთი - კობულეთის საავტომობილო გზის კმ70+000 - კმ72+400 მონაკვეთის სარეაბილიტაციო სამუშაოები
სატენდერო მოწვევა: SRAMP/CW/NCB-19

1. საქართველო მსოფლიო ბანკისგან მიიღო დაფინანსება შიდასახელმწიფოებრივი გზების აქტივების მართვის პროექტისთვის (SRAMP). აღნიშნული პროექტიდან გარკვეული თანხა გამოყენებული იქნება კონტრაქტით გათვალისწინებული სამუშაოების ასანახად აღსრულებად. კონტრაქტის დასახელებაა: შიდასახელმწიფოებრივი მნიშვნელობის (შ-2) საჯავახო - ჩოხატაური - ოზურგეთი - კობულეთის საავტომობილო გზის კმ70+000 - კმ72+400 მონაკვეთის სარეაბილიტაციო სამუშაოები.

2. პროექტის განმახორციელებელი უწყება, საქართველოს რეგიონული განვითარებისა და ინფრასტრუქტურის სამინისტროს ქვემდებარებაში არსებული სახელმწიფო საკუთრებაში დაქირავებული - საქართველოს საავტომობილო გზების დეპარტამენტი იწვევს უფლებამოსილ პრეტენდენტებს წარმოადგინონ სატენდერო წინადადებები სარეაბილიტაციო სამუშაოების განსახორციელებლად. სამუშაოების განხორციელების პერიოდი: 4 თვე.

3. სამუშაოების სავარაუდო ღირებულებაა **3,954,976.51 ლარი** ყველა გადასახადის, ბაჟის და სახელმწიფო მოსაკრებლის ჩათვლით ITB - 14.7 ქვეთავის შესაბამისად. შეთავაზების ავტორმა უნდა წარმოადგინოს შეთავაზება არსებული საბაზრო ფასების და სხვა ფაქტორების გათვალისწინებით, რამაც შესაძლოა გავლენა იქონიოს შემოთავაზებული სამუშაოების ფასწარმოქმნაზე.

4. პრეტენდენტები უნდა აკმაყოფილებდნენ შემდეგ მინიმალურ საკვალიფიკაციო კრიტერიუმებს, რათა გაიარონ საკვალიფიკაციო შერჩევა კონტრაქტის მისანიჭებლად:

- ა. უკანასკნელი 3 წლის განმავლობაში (2019, 2020, 2021) საშუალო წლიური სამშენებლო ბრუნვა მინიმუმ **4,000,000.00 ლარი** ოდენობით, რომელიც დაითვლება მიმდინარე ან/და დასრულებული კონტრაქტებიდან მიღებული დადასტურებული გადახდების საფუძველზე, გაყოფილი 3-ზე;
- ბ. პრეტენდენტის მხრიდან წარმოდგენილ უნდა იქნას ლიკვიდური აქტივების და/ან საკრედიტო საშუალებების (გარდა ავანსის თანხისა, რომელიც შეიძლება განხორციელდეს კონტრაქტის ფარგლებში) ხელმისაწვდომობის დასტურის მინიმუმ **2,000,000.00 ლარი** ოდენობით;
- გ. ძირითადი კონტრაქტორის, ერთობლივი საწარმოს წევრის, მენეჯმენტ კონტრაქტორის ან ქვე-კონტრაქტორის სამშენებლო გამოცდილება უნდა მოიცავდეს **2017 წლის 1 იანვრიდან სატენდერო წინადადებების წარმოდგენის ბოლო ვადამდე პერიოდში** მინიმუმ ერთ (1) კონტრაქტს, ღირებულებით არანაკლებ **3,200,000.00 ლარი** ან ორ (2) კონტრაქტს, თითოეული ღირებულებით არანაკლებ **1,600,000.00 ლარი**, რომლებიც წარმატებით განხორციელდა და არსებითად დასრულებულია (სამუშაოების 80% ან მეტი დასრულებულია) და წინამდებარე სატენდერო მოწვევით გათვალისწინებული სამუშაოების მსგავსია;
- დ. დამინიმალური გამოცდილება შემდეგ ძირითად აქტივობებში:
  - 2017 წლის 1 იანვრიდან განცხადების მიღების თარიღამდე რომელიმე ერთ წელს არანაკლებ **8,700 მ²** ასფალტის საფარის სამუშაოები.

5. სატენდერო დოკუმენტების სრული პაკეტის ინგლისურ ენაზე ელექტრონული ფორმატით ჩამოტვირთვა შესაძლებელია უფასოდ.

6. სატენდერო წინადადებები უნდა აიტვირთოს ელექტრონულად, ინსტრუქციის 22.1 პუნქტის შესაბამისად. დაგვიანებით წარმოდგენილი სატენდერო წინადადებები არ დაიშვება. სატენდერო წინადადებების წარმოდგენის ბოლო ვადა მითითებულია შესყიდვების ელექტრონულ სისტემაში. სახელმწიფო შესყიდვებით გათვალისწინებული პროცედურები არ ვრცელდება აღნიშნულ შესყიდვაზე.

7. ტენდერში მონაწილეობა სატენდერო წინადადების ფასი უნდა მიუთითონ ერთიანი ელექტრონული სისტემის შესაბამის ველში. სატენდერო წინადადების ფასის არ მითითება ერთიანი ელექტრონული სისტემის შესაბამის ველში გამოიწვევს სატენდერო წინადადების დისკვალიფიკაციას.

8. სატენდერო წინადადებების წარმოდგენა და ტენდერის გახსნა მოხდება საქართველოს სახელმწიფო ელექტრონული შესყიდვის სისტემის გამოყენებით, რომელშიც გარკვეული ცვლილებები იქნა შეტანილი. საქართველოს სახელმწიფო ელექტრონული შესყიდვის სისტემაში შეტანილი ძირითადი ცვლილებებია:

- ა) ელექტრონული სარეზერვო აუქციონის 3 რაუნდი აღარ გამოიყენება. რაუნდები აღნიშნული შესყიდვისთვის არ გამოიყენება;
- ბ) კონტრაქტის სავარაუდო ღირებულება ცხადდება ელექტრონული შესყიდვების სისტემაში, რაც ტენდერის მონაწილეებს აძლევს შესაძლებლობას თავად წარმოადგინონ სატენდერო ფასი, რომელიც შესაძლებელია იყოს სავარაუდო ღირებულებაზე მაღალი ან დაბალი, შეესაბამებოდეს ადგილობრივი საბაზრო ფასებს და, აგრეთვე, გათვალისწინებული იყოს ნებისმიერი სხვა ფაქტორი, რომელიც შეიძლება გავლენა იქონიოს შემოთავაზებული სამუშაოების ღირებულების განსაზღვრაზე;
- 9. სამუშაოების შესყიდვა ჩატარდება ეროვნული ტენდერის (NCB) პროცედურებით, რომლებიც აღწერილია მსოფლიო ბანკის სახელმძღვანელოში - "მსოფლიო ბანკის სესხის აღების მიერ საქონლის, სამუშაოებისა და არასაკონსულტაციო მომსახურების შესყიდვა რეკონსტრუქციისა და განვითარების საერთაშორისო ბანკის (IBRD) სესხის და განვითარების საერთაშორისო ასოციაციის (IDA) კრედიტებისა და გრანტების პირობებით (2011 წლის იანვარი, განახლებული 2014 წლის ივლისში)" და ხელმისაწვდომია ყველა უფლებამოსილი პრეტენდენტისთვის როგორც ეს განსაზღვრულია შესყიდვების სახელმძღვანელოში. დამატებით, ეთხოვთ იხელმძღვანელოთ 1.6 და 1.7 პუნქტებით, რომლებიც განსაზღვრავენ მსოფლიო ბანკის პოლიტიკას ინტერესთა კონფლიქტის შესახებ. ინფორმაციის დასაზუსტებლად შეკითხვები უნდა აიტვირთოს შესყიდვების ელექტრონულ სისტემაში. ყველა შეკითხვის პასუხი ასევე აიტვირთება შესყიდვების ელექტრონულ სისტემაში;
- 10. ყველა სატენდერო წინადადებას თან უნდა ახლდეს სატენდერო წინადადების უზრუნველყოფის დეკლარაცია. სატენდერო წინადადების უზრუნველყოფის დეკლარაცია ძალაში უნდა იყოს სატენდერო წინადადების მოქმედების ვადის გასვლის დღიდან 28 დღის განმავლობაში. ერთობლივი საწარმოს მიერ სატენდერო წინადადების წარმოდგენის შემთხვევაში პრეტენდენტი ყურადღებით უნდა გაეცნოს ინსტრუქციის 19.8 პუნქტს, რადგან სხენებულ პუნქტთან შეუსაბამობა შესაძლოა სატენდერო წინადადების უარყოფის საფუძველი გახდეს.
- 11. დამკვეთის მისამართი:
საქართველოს რეგიონული განვითარების და ინფრასტრუქტურის სამინისტროს სახელმწიფო საკუთრებაში დაქირავებული - საქართველოს საავტომობილო გზების დეპარტამენტი:
საერთაშორისო შესყიდვების სამსახური, მე-4 სართული,
აღ. ყაზბეგის გამზირი 12, 0160 თბილისი, საქართველო
ტელეფონი: + (995 322) 37-05-08
ფაქსი: + (995 322) 31-30-34
ელ-ფოსტა: info@georoad.ge
ვებ-გვერდი: www.georoad.ge

თალიბანმა ქალების დასაქმება პირდაპირ

თალიბანის მიერ შემოღებული აკრძალვა, სავარაუდოდ, დაკავშირებულია იმ ფაქტთან, რომ არასამთავრობო ორგანიზაციების ზოგიერთი თანამშრომელი ქალი პოეზიას არასწორად აღიარებს.

ორგანიზაციებს, რომლებიც აღნიშნული გადაწყვეტილების წინააღმდეგ წავლენ, ლიცენზია გაუუქმდებათ. გარდა ამისა, თალიბანმა ქალებს ქაბულის მეჩეთებში რე-

ლიგიურ გაკვეთილებზე დასწრებაც აუკრძალეს. შეგახსენებთ, რამდენიმე დღის წინ თალიბანმა ავღანელ ქალებს კერძო და სახელმწიფო უნივერსიტეტებში სწავლაც აუკრძალა.

აღსანიშნავია, რომ თალიბანს გოგონებისთვის საშუალო განათლების აკრძალვის გამო მანამდეც აკრიტიკებდნენ. გაეროს დამხმარე მისიამ ავღანეთში რამდენჯერმე მოუწოდა ხელისუფლებას, რომ გოგონებს განათლების მიღების უფლება მისცენ, რადგან აღნიშნული აკრძალვა ქვეყანაში კრიზისს, უსაფრთხოებასა და სიღარიბეს კიდევ უფრო გაამძაფრებს.

საქართველოს ინტელექტუალური საკუთრების ეროვნული ცენტრი
საკპატენტი
SAKPATENTI
NATIONAL INTELLECTUAL PROPERTY CENTER OF GEORGIA
www.sakpatenti.org.ge

დასული აღილნარმოშობის დასახელების ღვინის ნარმოების სავსიფიკაციაში სვლილებების შეზანა

სსპ საქართველოს ინტელექტუალური საკუთრების ეროვნული ცენტრის – საქპატენტის სასაკონლო ნიშნების, გეოგრაფიული აღნიშვნებისა და დიზაინების დეპარტამენტის უფროსის მოვალეობის შემსრულებლის 2022 წლის 14 დეკემბრის №10950/06 ბრძანების საფუძველზე, ცვლილება შევიდა საქართველოს ინტელექტუალური საკუთრების ეროვნულ ცენტრში – „საკპატენტი“ რეგისტრირებულ ღვინის ადგილწარმოშობის დასახელების მადრანის ქისის (რეგ. №981; თარიღი: 31.05.2021) წარმოების სპეციფიკაციაში.

აღნიშნული ინფორმაცია, „საკონლის ადგილწარმოშობის დასახელებებისა და გეოგრაფიული აღნიშვნების შესახებ“ საქართველოს კანონის თანახმად, ქვეყნდება საქართველოს სამეწეველო საკუთრების ოფიციალურ ბიულეტენში, ერთ ცენტრალურ და ერთ ადგილობრივ გაზეთში.

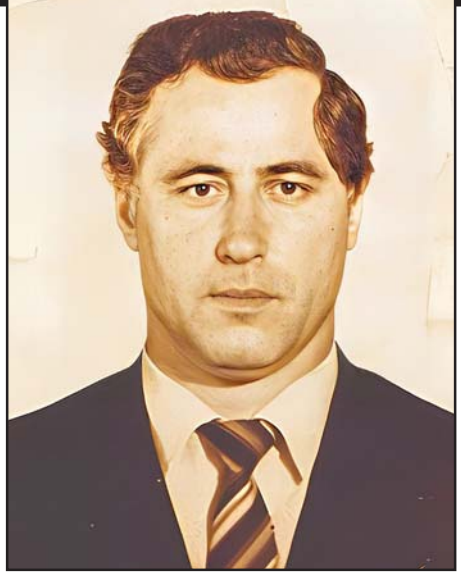
მასალების გამოქვეყნებიდან 3 თვის ვადაში საქპატენტში წარმოდგენილი შენიშვნები და დამატებითი ინფორმაცია შესასწავლად გადაეგზავნება საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროს. თუ 3 თვის განმავლობაში საქპატენტში არ შემოვა რაიმე ინფორმაცია აღნიშნულ მასალებთან დაკავშირებით, გამოქვეყნებული მონაცემები აისახება ადგილწარმოშობის დასახელებებისა და გეოგრაფიული აღნიშვნების სახელმწიფო რეესტრში.

ადგილწარმოშობის დასახელების ღვინო – „მადრანის ქისის“ სპეციფიკაციაში განხორციელდეს ცვლილება და სპეციფიკაციის მე-2 მუხლის 2.3 პუნქტი ჩამოყალიბდეს შემდეგი რედაქციით:

- 2.3. პროდუქტის ფიზიკური და ქიმიური მახასიათებლები**
ღვინო „მადრანის ქისი“ თეთრი მშრალი უნდა აკმაყოფილებდეს შემდეგ მოთხოვნებს:
- ფაქტობრივი მოცულობითი სპირტ შემცველობა – არანაკლებ 11%;
  - საერთო მოცულობითი სპირტ შემცველობა – არაუმეტეს 15%;
  - შაქრიანობა – არაუმეტეს 4 გ/ლ;
  - ტიტრული მჟავიანობა ღვინომჟავაზე გადაანგარიშებით უნდა იყოს: ახალგაზრდა ღვინოში, არანაკლებ 5 გ/ლ, ხოლო დავარგებულში – არანაკლებ 4,3 გ/ლ;
  - აქროლადი მჟავიანობა მმარმჟავაზე გადაანგარიშებით – არაუმეტეს 1.0 გ/ლ;
  - გოგირდის დიოქსიდის საერთო მასური კონცენტრაცია – არაუმეტეს 200 მგ/ლ;
  - უშაქრო ექსტრაქტის მასის კონცენტრაცია არ უნდა იყოს 16 გ/ლ-ზე ნაკლები.
- ღვინო „მადრანის ქისი“ ქარვისფერი მშრალი უნდა აკმაყოფილებდეს შემდეგ მოთხოვნებს:
- ფაქტობრივი მოცულობითი სპირტ შემცველობა – არანაკლებ 12%;
  - საერთო მოცულობითი სპირტ შემცველობა – არაუმეტეს 15%;
  - შაქრიანობა არაუმეტეს 4 გ/ლ;
  - ტიტრული მჟავიანობა ღვინომჟავაზე გადაანგარიშებით არ უნდა იყოს 3,5 გ/ლ-ზე ნაკლები;
  - აქროლადი მჟავიანობა მმარმჟავაზე გადაანგარიშებით – არაუმეტეს 1.2 გ/ლ;
  - გოგირდის დიოქსიდის საერთო მასური კონცენტრაცია – არაუმეტეს 150 მგ/ლ;
  - უშაქრო ექსტრაქტის მასის კონცენტრაცია არ უნდა იყოს 22 გ/ლ-ზე ნაკლები.

სანთელი

ჰაელეზ მამასარი

კაცს რომ ჰამლავი ერძმავა, ძალაუნებურად კითილად განეხრობი მისადმი, სოლო, როცა ამ ფოტოს შეხედავ, კიდევ უფრო დადებითი ემოციებით დაიმუსხები.

ღიას, დღეს ჩვენი ძვირფასი მემკვიდრე და მარადიული ტიპილი უნდა გავისხანოთ, რომლის გარდაცვალებიდანაც სვალ 30 წელი სრულდება.

ის, რასაც ძველთა წაიკითხავთ, ზღვაში წვეთია, რასაც იმსახურავს, თუმცა დანარჩენს პირადად მოვახსენებთ, როცა იმძეხნად შევხვდებით...

მას უდიდესი დარტყმა მიაყენა ცხოვრებამ – უფროსი ვაჟის დაღუპვა. ბევრს ფსიქოლოგიურად გატეხდა ასეთი ტრაგედია, თუმცა, ჰამლეტ მბძმცბრნიბ, პირიქით, უფრო გაასაღკლდევა.

როცა მის ბიოგრაფიას ვფურცლავთ, ჩვენ წინაშე მთელი ბრწყინვალეობით ისხატება დიდბუნებოვანი სულის, კეთილშობილებით აღსავსე კაცური კაცის პორტრეტი, რომლისთვისაც დამახასიათებელი იყო უანგარობა, გულისხმიერება, მოყვასისადმი დიდი სიყვარული, თანადგომა და ქველმოქმედება.

მართალია, არსთა გამრიგემ მძიმე სენით დაავადებული ვაჟკაცისთვის მხოლოდ 53 ამქვეყნიური წელი გაიმეტა, მაგრამ აფხაზეთის სამომხმარებლო კოორდინაციის სისტემაში ისეთი სახელი დატოვა, ზოგი საუკუნის განმავლობაში რომ ვერ მოახსრებდა.

დაგვეთანხმებით, რიგითი სპეციალისტიდან „აბსოლუზის“ საექსპორტო-საიმპორტო გაერთიანების ხელმძღვანელობამდე აღზევება და ავტონომიური რესპუბლიკის ვაჭრობის დამსახურებული მუშაკის წოდების დამსახურება ბევრ რამეზე მეტყველებს.

გულს იმით ვიმზვიდებთ, რომ ძვირფასი ჰამლეტის უმცროსი ვაჟი საზა ლირსეულად აგრძელებს სახელოვანი მამის ტრადიციებს და მეუღლე რაიასთან, და სერცესთან, რძალ ლიკასთან და ვერმოსრებულ შვილიშვილებთან – გიორგისთან, ედუარდთან და ანასტასიასთან ერთად დიდი სახელოვან თანადგომით სათუთად ინახავს საამაყო მშობლის ნათელ სსოვსა.

დღეს მისი უამრავი მეგობარ-ნათესავი კიდევ ერთხელ დანამავს მის საფლავს ალალი ცრემლით.

გურამ გუნავა, ჯემალ აკოზიძე, ჯუმბარ ჯღამია, ედიკ ძარჩავა, სოსო ნაყოფია.

დსპანეთის იმპერატორის საილუვლო კოლი სუთი საუკუნის უაღრავ გაუიფრავს

მკვლევარმა ჯეფმა გამიფრა ხუთი საუკუნის წინანდელი კოლი, რომელშიც საუბარია საღვთო რომის იმპერატორისა და ესპანეთის მეფე კარლ V-ის მკვლელობის ფრანგულ გეგმაზე.
კარლი მე-16 საუკუნის ერთ-ერთი ყველაზე ძღვეამოსილი კაცი იყო; მართავდა ვრცელ იმპერიას, რომელიც მისი 40-წლიანი მმართველობისას მოიცავდა დასავლეთ ევროპისა და ამერიკის კონტინენტის დიდ ნაწილს.
საფრანგეთის ლორიას ლაბორატორიის მკვლევართა ჯეფს ექვსი თვე დასჭირდა 1547 წელს შესრულებული წერილის გასამიფრად, რომელიც იმპერატორმა საფრანგეთში საკუთარ ელჩს მისწრა.
ამ მღელვარე პერიოდში ესპანეთსა და საფრანგეთს შორის ომები და დაძაბულობა იყო; საფრანგეთს იმ დროს ფრანსუა I მართავდა, რენესანსის პერიოდის მმართველი, რომელმაც ლეონარდო და ვინჩი იტალიიდან ჩამოიყვანა.
კარლ V-ის მიერ ჟან სენ-მონისთვის მიწერილი წერილი ქალაქ ნანსის სტანსილასის ბიბლიოთეკის საცავებში საუკუნეების განმავლობაში ჩაიკარვა.

კრიპტოგრაფმა სესილ პიერომ მისი არსებობის შესახებ პირველად 2019 წელს, სადილობისას გაიგო და ხანგრძლივი ძეგნის შემდეგ, 2021 წელს მიაკვლია.
წერილი კარლ V-ის ხელმოწერას ატარებს და ერთდროულად იღვბლი და სრულიად გაუგებარი იყო.
მძიმე შრომის შემდეგ, პიერომ აღმოაჩინა კარლ V-ის მიერ გამოყენებული 130 სიმბოლოს „განსხვავებული ოჯახები“.
„ერთ სიმბოლოში მთელი სიტყვებია ჩამოფრული. იმპერატორმა შეცვალა თანხმონების შემდეგი ხმოვნები, რაც სავარაუდოდ, არაბულმა შთააგონა“, – ამბობს პიერო.
იმპერატორს ასევე გამოყენებული აქვს სიმბოლოები, რომლებიც არაფრეს ნიშნავს და მათი მიზანია დააბნიოს ყველა, ვინც წერილის გამოფრას შეეცდება.
ივნისში პიერომ ერთი წინადადების ამოკითხვა შეძლო, შემდეგ კი ისტორიკოს კამილ დესენკლოს დახმარებით მთელი კოლი გამოფრეს.

„ხანგრძლივი და მძიმე სამუშაო იყო, მაგრამ ამად ღირდა“, – ამბობენ მკვლევრები.
გამიფრავში მცენიერებს ასევე დაეხმარა ჟან სენ-მონისისგან მიღებული სხვა წერილი, სადაც აღრესატმა ტრანსკრიფციის კოდის ფორმა კიდევ მიაწერა.
დესენკლოს განცხადებით, მისთვის, როგორც ისტორიკოსისთვის, დიდი პატივი იყო იმ წერილის წაკითხვა, რომლის გამოფრაც ხუთი საუკუნის განმავლობაში ვერავინ შეძლო.
მისივე განცხადებით, ეს წერილი ადასტურებს, რომ 1547 წელს, სამშვიდობო ხელშეკრულებამდე ხელმოწერიდან სამი წლის შემდეგ, კარლ V-სა და ფრანსუა I-ს შორის ურთიერთობები გაუარესებული იყო. მათ მართლაც არაერთხელ შეკონდათ ერთმანეთის დასუსტების მცდელობა. რაც არ უნდა იყოს, წერილში საუბარია იმ დროის ჭორზე, რომელიც კარლ V-ის მკვლელობის ფრანგულ გეგმას ეხებოდა.
როგორც ჩანს, ეს ჭორი მონარქს საკმაოდ აშინებდა.
მომზადებულია Agence France-Presse-ის მიხედვით.
მიხეილ ძაბუკაშვილი

